DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 5. DECEMBER 1974 [1]

Claudette Van Belle
mod Rådet for De europæiske Fællesskaber

Sag 176/73

Sammendrag

1. *Tjenestemænd — ansættelse — ekstraordinær fremgangsmåde — anvendelse på ansøgere, der er tjenestemænd*
(Tjenestemandsvedtægtens artikel 29, stk. 2)

2. *Tjenestemænd — ansættelse — ekstraordinær fremgangsmåde — anvendelse — streng fortolkning — kategoriskifte for en tjenestemand — utilstedelighed*
(Tjenestemandsvedtægtens artikel 29, stk. 2, artikel 45, stk. 2)

1. Artikel 29, stk. 2 tillader, at interne udvælgelsesprøver for institutionerne eller generelle udvælgelsesprøver på visse betingelser og under ganske særlige omstændigheder erstattes med en anden procedure end udvælgelsesprøven. Denne procedure må uden forskel finde anvendelse på alle, som ville have haft afgang til udvælgelsesprøverne. Det ville hverken være rimeligt eller i overensstemmelse med tjenestens interesse, hvis den nævnte procedure kun kan finde anvendelse på ansøgere, der ikke var tjenestemænd, når den træder i stedet for en udvælgelsesprøve, som ansøgere, der er tjenestemænd, ikke ville kunne udelukkes fra.

2. Artikel 29, stk. 2 må på grund af dens karakter af undtagelse fortolkes snævert, og den kan ikke fortrænge den regel, der generelt og ubetinget er formuleret i artikel 45, stk. 2.

I sag nr. 176/73

CLAUDETTE VAN BELLE, tjenestemand i generalsekretariatet for Rådet for De europæiske Fællesskaber, boende i Moulin de et à Bornival-lez-Nivelles, rue Bois d'en bas, Belgien, repræsenteret af Marcel Grégoire, advokat ved Cour d'Appel, Bruxelles, rue Camille Lemonnier 68, 1060 Bruxelles, med valgt adresse i Luxembourg hos Tony Biever, advokat ved Cour Supreme, 83, boulevard Grande-Duchesse Charlotte,

sagsøger,

1 — Processprog: Fransk.

mod

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, 170, rue de la Loi, 1040 Bruxelles, repræsenteret af Sacchettini, juridisk rådgiver ved Rådets generalsekretariat i Bruxelles, med valgt adresse hos advokat P. Lamoureux, juridisk rådgiver for Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, 4, boulevard Royal, Luxembourg,

sagsøgte,

angående annullation af Rådets afgørelse af 22. december 1972, offentliggjort den 3. januar 1973, vedrørende udnævnelse af Charles Goetz i en stilling som fuldmægtig i lønklasse A 6 (stillingsopslag nr. 84/72), af alle andre dermed forbundne afgørelser og af det stiltiende afslag på den af sagsøgeren herover indgivne klage

afsiger

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af: afdelingsformand C. Ó Dálaigh, dommerne R. Monaco og J. Mertens de Wilmars (refererende),

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og de af parterne under skriftvekslingen fremførte anbringender kan sammenfattes som følger:

I — Faktiske og retlige omstændigheder

1. Sagsøgeren er tjenestemand i lønklasse B3 i Rådets generalsekretariat.

Sagsøgte foretog den 8. august 1972 to stillingsopslag, nr. 84/72 vedrørende tre stillinger som fuldmægtig i lønklasse A 6, og nr. 86/72 vedrørende to stillinger som fuldmægtig i lønklasse A 6.

Rådet udnævnte ved afgørelse af 22. december 1972, offentliggjort den 3. januar 1973, to tjenestemænd i lønklasse B 1, Roger Brisaer og Charles Goetz til disse to stillinger, og de pågældende skiftede dermed kategori til lønklasse A 6.

2. Ved brev af 29. marts 1973 indgav sagsøgeren en klage i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2 med henblik på tilbagekaldelse af afgørelserne af 22. december 1972 og genoptagelse af proceduren til besættelse af de pågældende ledige stillinger. Ved brev af 12. juni 1973 blev denne klage trukket tilbage, for så vidt angik afgørelsen om ansættelse af Roger Brisaer, der i mellemtiden var afgået ved døden. Da klagen i øvrigt ikke blev besvaret, indgav Van Belle nærværende søgsmål mod afgørelsen om udnævnelse af Charles Goetz samt tidligere og samtidige afgørelser, navnlig afgørelsen om ikke at foranstalte udvælgelsesprøve og om at anvende vedtægtens artikel 29, stk. 2 og endelig den stiltiende afgørelse om afslag på klagen af 29. marts 1973. Søgsmålet, der er dateret den 22. oktober 1973, blev registreret ved Domstolen den 24. oktober 1973.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen (første afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II - Parternes påstande

Sagsøgeren nedlægger følgende påstand:

1. Sagsøgtes afgørelse af 22. december 1972, offentliggjort den 3. januar 1973, om udnævnelse af Charles Goetz til en af de stillinger, der var genstand for stillingsopslaget »Råd nr. 84/72«, annulleres.

2. Tidligere og/eller samtidige afgørelser i forbindelse med denne ansættelsesbeslutning, navnlig beslutningen om ikke at foranstalte udvælgelsesprøve ved besættelsen af de omstridte ledige stillinger og afgørelsen om at anvende vedtægtens artikel 29, stk. 2, annulleres.

3. Den stiltiende afgørelse om afslag på sagsøgerens klage af den 29. marts 1973 annulleres i det omfang, den vedrører beslutningen om ansættelse af Charles Goetz.

4. Sagsøgte idømmes samtlige sagsomkostninger.

Sagsøgte nedlægger følgende påstand:

Sagen afvises, da den savner fornødent grundlag, og omkostningerne pålægges sagsøgeren.

III — Søgsmålsgrunde, indsigelser og andre anbringender

A — Den *første søgsmålsgrund* støttes på krænkelsen af vedtægtens artikel 29, stk. 1 og 2 og 45, stk. 2. Udnævnelsen af Charles Goetz, der er tjenestemand i lønklasse B 1, i en stilling i lønklasse A 6, som er sket, uden at han har gennemgået en udvælgelsesprøve, udgør en krænkelse af artikel 29, stk. 1, ifølge hvilken man ikke, medmindre der foreligger mulighed for forfremmelse eller forflyttelse inden for institutionen eller for overflyttelse til andre institutioner, kan besætte en ledig stilling uden udvælgelsesprøve.

I øvrigt er anvendelsen af artikel 29, stk. 2 ved den anfægtede ansættelse ligeledes ulovlig, fordi denne bestemmelse kun tillader en anden procedure end udvælgelsesprøven ved ansættelse af tjenestemænd i lønklasserne A 1 og A 2 samt i særlige tilfælde ved ansættelse i stillinger, der kræver specielle kvalifikationer, hvilket ikke var tilfældet i den foreliggende sag.

Endelig er der sket krænkelse af vedtægtens artikel 45, stk. 2, ifølge hvilken overgang fra en kategori til en højere kategori kun kan finde sted på grundlag af en udvælgelsesprøve.

I sit *svarskrift* gør Rådet gældende, at vedtægten indeholder to muligheder for besættelse af en stilling.

a) Den første ansættelse, der er omhandlet i kapitel 1 (første ansættelse) under afsnit III og navnlig artikel 29, som er baseret på afholdelse af udvælgelsesprøver.

b) Karrieren, der er omhandlet i kapitel 3 (artiklerne 43-46, bedømmelse, avancement til et højere løntrin og forfremmelse) under vedtægtens afsnit III, hvorefter fremgangsmåden er forfremmelse.

Artikel 45, stk. 2 skal fortolkes således, at den udelukker forfremmelse ved overgang fra en kategori til en højere kategori og således henviser til afholdelse af en udvælgelsesprøve i henhold til kapitel 1 i afsnit III og navnlig artikel 29, således at forstå at der henvises til artikel 29 i sin helhed, herunder dens stk. 2, thi den nævnte bestemmelse omfatter samtlige forskrifter, der finder anvendelse på udvælgelsesprøven.

Reglerne i kapitel 1 finder anvendelse på alle udvælgelsesprøver: interne, interinstitutionelle og almindelige. Alt, hvad der kan betegnes som udvælgelsesprøver, udgør en del af »ansættelsen«, da selv en intern udvælgelsesprøve på en vis måde medfører en ny ansættelse, fordi den i sine betingelser og resultater bortser fra ethvert begreb om lønklasse og anciennitet, idet karrieren (lønklasse og løntrin) hos den kandidat, som antages og udnævnes, bestemmes på et helt nyt grundlag. De interne udvælgelsesprøver henhører således under hele artikel 29, dvs. både under stk. 2 og stk. 1, og man kan ikke anerkende sagsøgerens opfattelse, hvorefter stk. 2 og den fravigelse af reglen om udvælgelsesprøver, som der her er hjemmel for, kun tager sigte på ansættelse udefra.

Artikel 29, stk. 1 kan således ikke være krænket ved anvendelsen af en undtagelse, som er udtrykkelig nævnt i artikel 29, stk. 2.

Der er således hverken sket krænkelse af artikel 29, stk. 1 eller 2 eller af artikel 45.

I sin *replik* analyserer sagsøgeren den af Rådet foreslåede fortolkning og bestrider den både med hensyn til artikel 45, stk. 2 og med hensyn til artikel 29, stk. 2.

Ordlyden i artikel 45, stk. 2 er klar: udvælgelsesprøven er altid obligatorisk i tilfælde af kategoriskifte.

Denne opfattelse, som allerede er blevet godkendt i retspraksis (dom af 13. juli 1972, sagerne nr. 55-76, 86, 87 og 95/71, Besnard og andre, Recueil 1972, s. 562, og generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse i sag nr. 15/63, Lassalle, Recueil 1964, s. 91), bekræftes ved den kendsgerning, at artikel 29, stk. 2 kun finder anvendelse på ansættelse udefra, og ved en sammenligning af vedtægtens artikler 28 og 45. Artikel 28, der vedrører ansættelse udefra, indeholder en stiltiende undtagelse fra den almindelige regel om udvælgelsesprøver ved at henvise til stk. 2 i artikel 29, mens artikel 45, stk. 2 ikke indeholder nogen tilsvarende henvisning. Denne forskel i udformningen viser, at kategoriskifte aldrig kan ske uden udvælgelsesprøve.

På den anden side er denne bestemmelse ikke, således som sagsøgte hævder, en simpel henvisning til reglerne om udvælgelsesprøver men en grundlæggende regel, som kræver udvælgelsesprøve ved overgang fra én kategori til en højere.

Sagsøgerens tese fører ikke på nogen måde til absurde resultater, som Rådet med urette hævder. Når det med hensyn til ansættelse udefra er muligt at gøre undtagelse fra reglen om udvælgelsesprøve, mens »vilkårlig« overgang fra en kategori til en højere er forbudt, skyldes dette, at institutionerne skal være i stand til at ansætte personer udefra, der er højt kvalificerede, og som måske ikke ønsker at underkaste sig formaliteterne ved en udvælgelsesprøve. Dette hensyn gælder ikke kategoriskifte, hvor det faktisk drejer sig om tjenestemænd, hvis medarbejde allerede er sikret, og som er undergivet vedtægten og lighedsgrundsætningen. Tværtimod vil Rådets opfattelse medføre absurde konsekvenser, fordi det efter at have fastslået, at kategoriskifte ved vilkårlig udnævnelse ikke er tilladt, vælger at betragte vilkårlige udnævnelser ved denne overgang som lovlige.

Artikel 29, stk. 2, der omhandler »ansættelse«, vedrører således kun det forhold, at personer som endnu ikke er tjenestemænd indtræder i offentlig tjeneste.

Til støtte for denne fortolkning påberåber sagsøgeren sig generaladvokat Lagrange's forslag til afgørelse til dommen af 4. marts 1964 (sag nr. 15/63, Lassalle mod Europa-Parlamentet, Recueil 1964, s. 88 og 89) og Domstolens dom af 15. december 1966 (sag nr. 62/65, Serio, Recueil 1966, s. 825).

Selv om generaladvokat Lagrange i det ovenfor citerede forslag til afgørelse har indrømmet, at begrebet »ansættelse« eventuelt kan udvides til at omfatte kategoriskifte, har han ikke desto mindre udtalt, at »navnlig artikel 29, stk. 2 . . . *helt klart finder anvendelse på ansøgere, som endnu ikke er tjenestemænd*«.

Heraf konkluderer sagsøgeren, at artikel 29 udelukkende vedrører ansættelse udefra, dvs. det forhold, at personer, der endnu ikke er tjenestemænd, indtræder i tjenesten.

Rådet *fastslår i sin duplik,* at parterne er enige om at indrømme, at Goetz blev ansat i henhold til artikel 29, stk. 2, og at kategoriskifte kun kan ske ved forfremmelse.

Rådet bestrider, at artikel 45, stk. 2 som materiel bestemmelse kun kan henvise til procedurereglerne i artikel 29, dvs. udelukkende til stk. 1 og ikke til stk. 2. Da denne bestemmelse udgør andet afsnit af en artikel, som vedrører forfremmelser, og som selv findes i et kapitel, der hedder »bedømmelse, avancement til et højere lønstrin og forfremmelse«, kan den kun være en materiel regel for så vidt angår forfremmelser og ikke for så vidt angår udvælgelsesprøver. Denne regel henviser til det samlede system med udvælgelsesprøver og omfatter materielle såvel som procedure- og undtagelsesregler.

Rådet bemærker, at vedtægten efter dets opfattelse omhandler to måder til besættelse af en stilling: karrieren (artiklerne 45 og 46) og ansættelsen (første kapitel i afsnit III). Hvis muligheden gennem karrieren ikke er åben, er det nødvendigt at foretage ansættelse. Reglerne for ekstern og intern ansættelse er imidlertid ikke identiske men fælles. Alle regler, fremgangsmåder og undtagelser i kapitlet om ansættelse finder anvendelse såvel på intern ansættelse som på ansættelse udefra.

En analyse af ordlyden i artikel 29, stk. 2 viser, at forbudet mod at anvende andre ansatte i Fællesskaberne (intern ansættelse uden udvælgelsesprøve) kun tager sigte på ansatte i lønklasserne A 1 og A 2, men at en sådan ansættelse er mulig for stillinger, der kræver specielle kvalifikationer i andre lønklasser.

De slutninger, sagsøgerinden drager af artikel 38, litra b), er fejlagtige. Selv om det faktisk udtales i indledningen til artikel 28: »Til tjenestemand kan kun udnævnes en person«, finder denne bestemmelse dog også anvendelse på intern ansættelse. Selv om det hyppigt sker i tilfælde af en intern ansættelse, at de i artikel 28 stillede betingelser allerede er blevet kontrolleret ved den første ansættelse af den pågældende, kan denne omstændighed hverken retligt eller faktisk forhindre, at kontrollen på ny gennemføres. Betingelserne vedrørende nationalitet, militær status, vandel, fysik og det tilstrækkelige kendskab til et andet af Fællesskabernes sprog kan faktisk være undergået en forandring siden den første ansættelse.

Rådet ønsker i øvrigt at understrege, at anvendelsen af artikel 29, stk. 2 — modsat sagsøgerens opfattelse — ikke på nogen måde fører til en »vilkårlig udnævnelse«. En vilkårlig udnævnelse ville i Fællesskaberne, hvor forfremmelse ved anciennitet ikke kendes, være den mest rene form for forfremmelse. Noget helt andet er at træffe et valg i henhold til artikel 29, stk. 2 med henblik på en vedtægtsmæssig udnævnelse.

B — *Subsidiært fremfører sagsøgeren en anden søgsmålsgrund* om krænkelse af vedtægtens artikel 29, stk. 2. Såfremt denne bestemmelse skulle blive anset som anvendelig også i tilfælde af intern ansættelse og på trods af vedtægtens artikel 45, stk. 2, forudsætter dens anvendelse, at visse formelle og materielle krav er opfyldt, hvilket hverken har været eller er tilfældet i den foreliggende sag.

For det første kan vedtægtens artikel 29, stk. 2 kun anvendes, hvis stillingsopslaget eller i det mindste en senere offentliggjort retsakt har nævnt denne mulighed. Imidlertid udtalte stillingsopslag nr. 84/72, der navnlig vedrørte stillingen som fuldmægtig i lønklasse A 6, som Charles Goetz blev udnævnt til, ikke, at artikel 29, stk. 2 kunne komme på tale. Den afsluttende bemærkning om, at »de ovenfor omtalte stillinger vil blive besat efter den i vedtægten fastsatte fremgangsmåde (se artiklerne 4 og 29)« er klart utilstrækkelig, når overskriften kun henviser til vedtægtens artikler 4, stk. 2 og 29, stk. 1 a).

For det andet bør beslutningen om at anvende artikel 29, stk. 2 begrundes (dom af 26 maj 1971, sagerne nr. 45 og 49/70, Bode, Recueil 1971, s. 476-477). Sagsøgerinden anmoder Domstolen om at undersøge, om denne afgørelse, som må være gået forud for ansættelsen, men som hun ikke har noget kendskab til, indeholder en begrundet udtalelse, uden hvilken der ikke kan foretages nogen form for legalitetskontrol med anvendelsen af proceduren i artikel 29, stk. 2.

For det tredje er anvendelsen af stk. 2 i artikel 29 kun hjemlet *»i særlige tilfælde for ansættelse til stillinger, der kræver specielle kvalifikationer«*, hvorved de to dele af sætningen udgør en enkelt betingelse (generaladvokat Dutheillet de Lamothe's forslag til afgørelse i de forenede sager nr. 45 og 49/70, Bode, Recueil 1971, s. 482-483). Imidlertid viser stillingsopslag nr. 84/72 ved de kvalifikationer, det kræver: at ansøgere

a) skal have fuldført fuldstændige universitetsstudier afsluttet med et eksamensbevis eller besidde faglig erfaring på tilsvarende niveau;

b) skal have et indgående kendskab til et af sprogene inden for Fællesskaberne og et tilfredsstillende kendskab til et andet sprog inden for Fællesskaberne;

at det ikke drejede sig om en stilling, som krævede specielle kvalifikationer, fordi det drejede sig om normale kvalifikationer for stillingerne som fuldmægtig i lønklasse A 6.

I sit *svarskrift* gør Rådet gældende, at det faktisk drejede sig om overførelse af en stilling i kategori B til kategori A. Goetz havde gennem næsten 15 år i generalsekretariatet udført opgaver, der var meget specielle, fordi de ikke svarede til nogen af de opgaver, der eksisterede i andre administrative organer, og de gik navnlig ud på koordinering af de tjenester, der var ansvarlige for udarbejdelse, maskinskrivning, mangfoldiggørelse, oversættelse og distribution, alt sammen inden for meget korte frister og vedrørende et stort antal dokumenter. Den meget betydelige stigning i Rådets arbejde havde gennem længere tid fået generalsekretæren til at overveje, om ikke stillingen i realiteten svarede til en stilling i kategori A. Således var det netop Goetz's stilling, som havde udviklet sig så meget, at den havde forvandlet sig fra en stilling »med gennemførelses- og rammeopgaver« til en »stilling med ledelses-, planlægnings- og undersøgelsesopgaver«. Selv om det er sandt, at ændringen af stillingen er en handling af butgetmæssig karakter, bør ansatte, som på tilfredsstillende måde udfører opgaverne i den ændrede stilling, alligevel ved passende vedtægtsmæssige midler forblive ansvarlige for opgaver, som — uforandrede i deres væsen — ændres i den måde, hvorpå de gennemføres. Disse vedtægtsmæssige midler kan i tilfælde af kategoriskifte kun være et af de i vedtægtens artikel 29 nævnte, dvs. udvælgelsesprøve eller anvendelse af stk. 2 i artikel 29. En udvælgelsesprøve ville ikke have nogen mening, fordi Goetz antages at have været den bedste til at udføre disse opgaver, og det omstridte arbejde kræver specielle kvalifikationer, da der ikke eksisterer nogen uddannelse svarende til denne slags arbejde. I øvrigt ville de krav, der stilles fra Rådets side til kvalitet, hurtighed og præcision have hindret en effektiv funktion, hvis det havde været nødvendigt at sætte en anden ansøger ind i arbejdet.

Således viser det sig klart, at den

omstændighed, at artikel 29, stk. 2 blev anvendt, skyldtes tekniske årsager eller stillingens særegenheder, som bevirker, at »alene et begrænset antal personer, som allerede er specialiseret i høj grad, som har kundskaber og erfaring, som er lidet udbredte, kan komme i betragtning« (forslag til afgørelse fra generaladvokat Dutheillet de Lamothe, de forenede sager nr. 45 og 49/70, Bode, Recueil 1971, s. 482 og 483).

Anvendelsen af artikel 29, stk. 2 synes således fuldt ud holdbar.

På den anden side præciserede stillingsopslaget, at der ville blive gjort anvendelse af artikel 29, og vedtægten kræver ikke, at det anføres, at der vil blive gjort brug af denne bestemmelses stk. 2. Domstolen har i øvrigt heller ikke i sine domme i sagerne nr. 45 og 49/70 Bode (Recueil 1971, s. 465) fulgt generaladvokaten, som stillede sig positivt over for nævnte opfattelse.

Selv om det ikke syntes nødvendigt at begrunde udnævnelsesretsakten, da det drejede sig om en omdannelse af en stilling, som vedrørte den samme ansatte og de samme opgaver, har Rådet alligevel taget hensyn til de regler, der er opstillet af vedtægten, idet der i ansættelsesbeslutningen findes følgende begrundelse: »i betragtning af, at den stilling, der skal besættes, kræver specielle kvalifikationer, og at den udvalgte ansøger har bevist, at han besidder disse kvalifikationer«.

I sin *replik* gør sagsøgerinden gældende, at tesen om omdannelsen af stillingen, således som den fremføres af Rådet, kan anfægtes på to punkter.

For det første har »omdannelsen« af stillingen i hvert fald bevirket, at der er skabt en ny stilling, således som det fremgår af stillingsopslag nr. 84/72. Betingelserne i artikel 29, stk. 2 burde — både formelt og materielt — have været overholdt, hvad enten der har været tale om omdannelse af stillingen eller ej.

For det andet viser de argumenter, som Rådet har anført til støtte for tesen om omdannelse af stillingen, at udnævnelsen af Goetz var besluttet på forhånd, og at sagsøgte derefter har søgt efter en vedtægtsregel, som efter dens opfattelse indeholdt hjemmel til gennemførelse af dette mål. På dette punkt har sagsøger fremført et klagepunkt om magtfordrejning.

For så vidt angår de formelle betingelser i artikel 29, stk. 2, er det et ufravigeligt krav, at det i et stillingsopslag eller i en retsakt, som er offentliggjort senere, skal anføres, at artikel 29, stk. 2 vil blive anvendt. Forslag til afgørelse fra generaladvokat Dutheillet de Lamothe i de forenede sager nr. 45 og 49/70 (Bode, Recueil 1971, s. 483-484) efterlader overhovedet ikke nogen tvivl herom. Det er ikke korrekt at sige, at Domstolen ikke har fulgt generaladvokaten på dette punkt; Domstolen har ikke udtalt sig, da den manglende begrundelse var tilstrækkelig til at bevirke annullation af de anfægtede retsakter.

Forpligtelsen til formelt at begrunde anvendelsen af artikel 29, stk. 2 foreligger, også hvor det drejer sig om »omdannelse« af en stilling, i det øjeblik, hvor institutionen gør brug af undtagelsesproceduren i artikel 29, stk. 2. Det er ikke tilstrækkeligt at udtale i beslutningen om udnævnelse, at den stilling, der skal besættes, kræver specielle kvalifikationer, og at den valgte ansøger har bevist, at han besidder disse kvalifikationer. Det er tillige nødvendigt at angive grundene hertil (dom af 26 maj 1971, de forenede sager nr. 45 og 49/70, Bode, Recueil 1971, s. 477) og forklare, hvorfor den omtvistede stilling ikke er blevet besat ved udvælgelsesprøve.

For så vidt angår de materielle betingelser i artikel 29, stk. 2, bør udtrykkene »særlige tilfælde« og »stillinger, der kræver specielle kvalifikationer«, fortolkes snævert og efterprøves meget nøje. Det fremgår imidlertid af ordlyden af stillingsopslag nr. 84/72, at de krævede kvalifikationer samt opgavernes karakter er helt almindelige og normale for en fuldmægtig i lønklasse A 6. Hvis man antog, at de faldt ind under den art kvalifikationer og opgaver, der sigtes til i

vedtægtens artikel 29, stk. 2, ville dette betyde, at undtagelsen er reglen, og det ses ikke, hvornår der overhovedet kunne blive brug for den normale fremgangsmåde efter artikel 29, stk. 1.

Sagsøgeren bemærker, at hr. Goetz efter Rådets opfattelse var den mest kvalificerede til at udføre opgaverne i den »omdannede« stilling. Artikel 29, stk. 2 har imidlertid ikke til formål at muliggøre det for indehaveren af en stilling at forblive indehaver af denne, selv om nævnte stilling omdannes således, at den bliver til en ny stilling og derfor skal opslås ledig. I øvrigt gør artikel 29, stk. 2 ikke med hensyn til de stillinger, der svarer til andre lønklasser end A 1 og A 2, muligheden for at give afkald på udvælgelsesprøven afhængig af *ansøgernes kvalifikationer* til den ledige stilling men ifølge selve vedtægtens ordlyd af de *specielle kvalifikationer, som stillingen kræver.* Nødvendigheden af sådanne kvalifikationer forekommer ikke i det pågældende tilfælde.

I sin *duplik* henviser Rådet til, at stillingsopslaget tydeligt præciserede, at artikel 29 ville finde anvendelse, at vedtægten ikke kræver henvisning til anvendelsen af bestemmelsens stk. 2, og at omdannelsen af stillingen berettiger udnævnelsesakten, idet Rådet har undersøgt, om betingelserne i artikel 29, stk. 2 var opfyldt og har nævnt dette i begrundelsen til selve afgørelsen.

På grund af henvisningen til Domstolens dom af 26. maj 1971 (de forenede sager nr. 45 og 49/70, Bode, Recueil 1971, s. 465) har Rådet fremhævet, at gennemførelsesbestemmelserne til vedtægten, for så vidt angår betingelserne for besættelse af en stilling, er helt forskellige ved Kommissionen og ved Rådet og dette på følgende to fundamentale punkter. Hos Kommissionen findes der en »organisationsplan«, som for hver enkelt stilling, besat eller ledig, beskriver de hertil hørende opgaver. I henhold til ordlyden i »Fremgangsmåder«, som blev fastsat ved Kommissionens afgørelse af 14. februar 1968 og suppleret ved afgørelser af 25. november 1970 og af 20. februar 1971, offentliggjort i personaleposten nr. 175 a i 1971, præciserede stillingsopslaget »generelt den karriere og den tilgrundliggende lønklasse, som tjenestemanden kan udnævnes til, den administrative enhed, som stillingen hører under, stillingens placering, beskrivelsen af opgavernes art og af de vigtigste kvalifikationer, som udkræves, samt en opfordring til at indgive ansøgning«. Stillingsbeskrivelserne i Rådets generalsekretariat var derimod meget vagt beskrevne, og der fandtes ikke nogen organisationsplan. Ansættelser og forfremmelser sker generelt lønklasse for lønklasse. En anden forskel skyldes den kendsgerning, at Kommissionens stillingsopslag indeholder en opfordring til at indgive ansøgning, mens Rådets opslag kun har til formål at konstatere, at en stilling, der findes i oversigten over de ansatte, erklæres ledig af ansættelsesmyndigheden og derfor kan besættes. Dette forklarer, hvorfor der kun er meget få nuanceforskelle mellem vedtægtens bilag I (overensstemmelse mellem stillingsbetegnelserne og karriererne) og beskrivelsen af Rådets stillinger. Det forklarer ligeledes den forenklede affattelse af Rådets stillingsopslag. Således nævner stillingsopslag nr. 84/72, som udgør det formelle udtryk for ansættelsesmyndighedens vilje til at besætte stillingen, artikel 29 i selve vedtægten for således at angive, at besættelsen af stillingen kan ske pa en af de to måder, som der er åbnet mulighed for i artikel 29.

Vedrørende de specielle kvalifikationer, som stillingen kræver, er Rådet af den opfattelse, at den stilling, Goetz har, og som er omdannet til kategori A, ved en sammenligning med tilsvarende opgaver i andre institutioner synes så specialiseret, at det ikke ville have været muligt at finde en anden ansat, som kunne påtage sig den, uden at dette ville bringe institutionens gnidningsløse funktion i fare.

Det kan sammenfattende siges, at den anfægtede udnævnelse:

— har fået en særlig karakter på grund af omdannelsen af stillingen,

— skete i henhold til artikel 29, stk. 2, da ingen retsforskrift forbød anven-

delsen af denne bestemmelse på ansatte, der allerede gjorde tjeneste,

— blev besluttet på grundlag af et stillingsopslag, der var udarbejdet som led i den særlige fremgangsmåde ved besættelsen af stillinger i Rådet,

— tager hensyn til den »undtagelsesmæssige« karakter af anvendelsen af stk. 2 i artikel 29, både fordi det drejer sig om et tilfælde ud af over 2 000 stillingsbesættelser i henhold til artikel 29, stk. 1, og fordi stillingens art er meget speciel«.

Parterne har afgivet indlæg i retsmødet den 24. oktober 1974.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 20. november 1974.

Præmisser

1 Klagen er indgivet ved stævning af 22. oktober 1973, indgået til Domstolens justitskontor den 24. oktober 1973, og går i hovedsagen ud på annullation af Rådets afgørelse af 22. december 1972 om udnævnelse af Charles Goetz, tjenestemand i Rådet i lønklasse B 1, til en stilling som fuldmægtig i lønklasse A 6;

2 denne udnævnelse skete i henhold til stk. 2 i tjenestemandsvedtægtens artikel 29, ifølge hvilken en anden procedure end udvægelsesprøven undtagelsesvis kan anvendes i tilfælde af ansættelse i stillinger, der kræver specielle kvalifikationer.

3 sagsøgerinden gør i første række gældende, at den anfægtede afgørelse ikke har hjemmel i det ovenfor citerede stk. 2, fordi denne bestemmelse kun tager sigte på ansættelse af personer, som endnu ikke er i Fællesskabernes tjeneste, hvorfor den ikke kan finde anvendelse, når der ved besættelse af en ledig stilling rettes henvendelse til ansatte, som allerede er i tjeneste.

4 Artikel 29 er en del af det kapitel i vedtægten, der vedrører ansættelse og omhandler de forskellige måder at besætte en ledig stilling på;

5 i den henseende bestemmer den, at følgende bør tages i betragtning i nævnte rækkefølge: først mulighederne for forfremmelse og forflyttelse inden for den institution, hvor den ledige stilling findes, derefter mulighederne for gennem-

førelse af udvælgelsesprøver inden for institutionen og for det tredje ansøgninger om overflyttelse af tjenestemænd fra andre institutioner;

6 kun hvis disse muligheder viser sig uegnede, skal der gennemføres udvælgelsesprøver baseret på kvalifikationsbeviser, på prøver eller på både kvalifikationsbeviser og prøver;

7 i dette tilfælde drejer det sig, som det fremgår, når man sammenholdt vedtægtens artikel 29 og artikel 1, stk. 1, litra a) i dens bilag III, enten om interne udvælgelsesprøver for institutionerne eller om generelle udvælgelsesprøver;

8 vedtægten sondrer således ikke mellem interne og eksterne udvælgelsesprøver men mellem interne og generelle udvælgelsesprøver, til hvilke sidste både ansøgere, der kommer udefra, og ansøgere, som er tjenestemænd eller ansatte, har adgang;

9 det følger heraf, at der, når artikel 29, stk. 2 tillader, at interne udvælgelsesprøver for institutionerne eller generelle udvælgelsesprøver på visse betingelser og under ganske særlige omstændigheder erstattes med en anden procedure end udvælgelsesprøven, uden forskel må ske anvendelse af denne procedure på alle, som ville have haft adgang til udvælgelsesprøverne;

10 det ville hverken være rimeligt eller i overensstemmelse med tjenestens interesse, hvis den nævnte procedure kun kunne finde anvendelse på ansøgere, der ikke var tjenestemænd, når den træder i stedet for en udvælgelsesprøve, som ansøgere, der er tjenestemænd, ikke ville kunne udelukkes fra.

11 Sagsøgerinden har indvendt, at det er inkonsekvent at anvende artikel 29, stk. 2 på ansatte, der allerede er i tjeneste, fordi afgørelsen om at anvende denne bestemmelse nødvendigvis kræver en forudgående beslutning om ikke at gennemføre en intern udvælgelsesprøve for den ledige stilling, der skal besættes;

12 det kan ifølge sagsøgerinden ikke antages, at ansættelsesmyndighederne samtidig kan skønne, at der ikke skal gennemføres en intern udvælgelsesprøve inden for institutionen, fordi det allerede er klart, at de personer, som kunne tænkes at deltage i en sådan, ikke opfylder de nødvendige betingelser for at besætte den ledige stilling, og alligevel herefter — på grundlag af artikel 29, stk. 2 — udnævne en person, som, fordi denne gør tjeneste ved institutionen, havde måttet indstille sig til nævnte udvælgelsesprøve.

13 De evner, der kræves for at besætte en stilling, som forudsætter specielle kvalifikationer, kan være af en sådan art, at det i særlige tilfælde viser sig, at udvælgelsesprøver — både interne og generelle — er uegnede som middel til at konstatere, om de foreligger;

14 dette gælder uden tvivl — som det i øvrigt fremgår af stk. 2 i artikel 29 — kun i undtagelsestilfælde, således at anvendelsen af denne bestemmelse undergives meget strenge formelle og materielle betingelser, uden at den imidlertid kan udelukkes;

15 hvis det i øvrigt antages, at en generel udvælgelsesprøve under visse omstændigheder kan synes uegnet ved besættelsen af en ledig stilling, ses det ikke, hvorfor dette ikke også kan være tilfældet, hvor det drejer sig om en intern udvælgelsesprøve, navnlig fordi reglerne for disse to former for udvælgelsesprøve er identisk;

16 det må således konkluderes, at sagsøgte ikke ved at anvende artikel 29, stk. 2 på en ansat, der allerede var i tjeneste, har krænket denne bestemmelse.

17 Sagsøgerinden gør for det andet gældende, at vedtægtens artikel 45, stk. 2 i alle tilfælde forbyder anvendelsen af artikel 29, stk. 2 for at muliggøre kategoriskifte for en tjenestemand.

18 Vedtægtens artikel 45, stk. 1 bestemmer: »Forfremmelse sker efter ansættelsesmyndighedens afgørelse. Den medfører, at tjenestemanden udnævnes til den nærmeste højere lønklasse inden for sin kategori eller tjenestegruppe. Den foretages udelukkende på grundlag af en udvælgelse blandt de tjenestemænd, der har en minimumsanciennitet i deres lønklasse; udvælgelsen sker blandt de tjenestemænd, der kan komme i betragtning ved forfremmelsen, efter sammenligning af deres fortjenester og de afgivne udtalelser om den«;

19 og stk. 2: »En tjenestemands overgang fra en tjenestegruppe eller kategori til en anden tjenestegruppe eller højere kategori, kan kun finde sted på grundlag af en udvælgelsesprøve«.

20 Denne sidste bestemmelse har ifølge sagsøgtes opfattelse kun til virkning at udelukke forfremmelse, når en ledig stilling skal besættes ved at lade en tjenestemand foretage et kategoriskifte og henviser i øvrigt til de forskellige muligheder for ansættelse, der er nævnt i artikel 29, både i dennes stk. 2 og stk. 1.

21 Stk. 2 i artikel 45 har ikke udelukkende den negative rækkevidde, sagsøgte tillægger den, men indeholder tværtimod en fundamental regel, som modsvarer opdelingen af ansatte i fællesskabsadministrationen i forskellige kategorier, som kræver særlige kvalifikationer;

22 udtrykket »kan kun finde sted på grundlag af en udvælgelsesprøve« viser klart, ikke blot at forfremmelser er udelukket, men også at kun udvælgelsesprøven kan anvendes;

23 desuden ville den pågældende bestemmelse, hvis den ikke havde anden virkning end at udelukke forfremmelse og samtidig lade de andre former for ansættelse stå åbne, have været unødvendig, idet udelukkelsen af forfremmelse i tilfælde af kategoriskifte allerede er udtrykt i stk. 1 i artikel 45;

24 i øvrigt må artikel 29, stk. 2 på grund af dens karakter af en undtagelse fortolkes snævert, og den kan ikke fortrænge den regel, der generelt og ubetinget er formuleret i artikel 45, stk. 2;

25 søgsmålsgrunden er holdbar, og den anfægtede afgørelse bør annulleres.

Vedrørende sagsomkostningerne

26 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2 dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger;

27 sagsøgte har tabt sagen og dømmes følgelig til at afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

1. **Rådets beslutning af 22. december 1972 om udnævnelse af Charles Goetz til en stilling som fuldmægtig i lønklasse A 6 annulleres.**

2. **Rådet dømmes til af afholde sagsomkostningerne.**

C. Ó Dálaigh R. Monaco J. Mertens de Wilmars

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 5. december 1974.

A. Van Houtte
Justitssekretær

C. Ó Dálaigh
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 20. NOVEMBER 1974 [1]

Høje Ret.

Ministerrådet for De europæiske Fællesskaber har den 8. august 1972 offentliggjort to stillingsopslag — nr. 84/72 og nr. 86/72. Ifølge stillingsopslag nr. 86/72 var to stillinger i lønklasse A 6 ledige, og ifølge opslag nr. 84/72 ville tre stillinger i lønklasse A 6 blive ledige, så snart de i stillingsopslag nr. 83/72 nævnte stillinger var besat ved forfremmelse. I opslagene var de med stillingen forbundne opgaver og de krav, som skulle opfyldes ved besættelsen af stillingen, beskrevet. Desuden var det nævnt, at besættelsen ville ske efter den i tjenestemandsvedtægten nævnte procedure, nemlig efter artiklerne 4 og 29.

Som det fremgik af en offentliggørelse den 3. januar 1973, blev to tjenestemænd, som tidligere hørte til lønklas-

1 — Oversat fra tysk.